

HORACY

**Pieśń II, 14. Eheu
fugaces, Postume,
Postume...**

HORACY

Pieśń II, 14. Eheu fugaces, Postume, Postume...

DO POSTUMIUSA¹

TŁUM. MARCELI MOTTY

O, Postumie, Postumie! lata, niestety, szybko
nam uchodzą; pobożność nawet nie może wstrzymać
ani zmarszczek grożących,
ani śmierci, co zwalczyć się nie da;
choćbyś, ile dni w roku, co dzień zarzynał trzysta
byków², zmiękczyć Plutona³, bracie, nie zdołasz, bo on,
na łzy wszelkie nieczuły,
Geriona⁴, to cielsko troiste,
i Titiosa⁵ w niewoli trzyma za smutną rzeką,
którą musim przepłynąć wszyscy⁶, co z darów ziemi
żyjemy, czy tam królami
będziem, czy też biednymi chłopami.
Wszak daremnie krwawego będziem unikać Marsa⁷
i rozbitych o skały Hadrii⁸ ryczącej wałów⁹,
albo wiatrów północnych
zdrowiu w porze jesiennej szkodliwych;
musim czarny oglądać Kocyt¹⁰, błędzący prądem,
tu i ówdzie, leniwym, nieczne Danaów plemię¹¹,
Eolidę Syzyfa¹²,
skazanego na trudy bez końca;

Przemijanie

¹*Postumius* — postać niezidentyfikowana przez historyków literatury, być może fikcyjna. [przypis edytorski]

²*co dzień zarzynał trzysta byków* — tradycyjnie hekatomba była ofiarą ze stu wołów, więc mowa tu o ofierze znacznie większej niż zwyczajowa. [przypis edytorski]

³*Pluton* (mit. rzym.) — bóg świata podziemnego, krainy umarłych. Zakochał się w Prozerpinie, córce Cery, i porwał ją. Konflikt zakończył się kompromisem: Prozerpina została żoną Plutona, ale pół każdego roku spędzała z matką na ziemi; jej powroty do męża powodowały rozpacz bogini urodzaju i zimy. Odpowiednikiem Plutona w mit. gr. był Hades. [przypis edytorski]

⁴*Gerion* (mit. gr.) — olbrzym o trzech głowach i trzech ciałach, zabity przez Heraklesa. [przypis edytorski]

⁵*Titios* (mit. gr.) — olbrzym zabity przez Apollina. [przypis edytorski]

⁶*za smutną rzeką, którą musim przepłynąć wszyscy* — tj. w podziemnej krainie zmarłych, której granice stanowiły rzeki, m. in. Styks. [przypis edytorski]

⁷*Mars* — bóg wojny, jeden z najważniejszych bogów w starożytnym Rzymie; jego gr. odpowiednikiem jest Ares. [przypis edytorski]

⁸*Hadria* a. *Adria* — miasto w północno-wschodnich Włoszech, w starożytności port, obecnie odległe o ok. 25 km od wybrzeża Adriatyku. [przypis edytorski]

⁹*wały* (daw.) — fale morskie. [przypis edytorski]

¹⁰*Kocyt* — rzeka jęku w podziemnym świecie, w postaci którego starożytni wyobrażali sobie zaświaty. [przypis edytorski]

¹¹*nieczne Danaów plemię* (mit. gr.) — Danaidy, córki króla Argos Danausa. Przymuszone do małżeństwa, w noc poślubną zabiły swoich mężów, za co w zaświatach zostały skazane na karę polegającą na napełnianiu beczki bez dna wodą noszoną w dziurawych dzbanach. [przypis edytorski]

¹²*Syzyf* (mit. gr.) — przebiegły założyciel i król Koryntu, który zdradził sekret Zeusa, a następnie podstępnie uwięził posłanego po niego Tanatosa (Śmierć), za co został skazany na pośmiertne męczarnie w Tartarze, najmroczniejszej części podziemnej krainy zmarłych: wtaczanie na górę kamienia, który zawsze stacza się na dół tuż przed osiągnięciem szczytu. [przypis edytorski]

musim ziemię pożegnać, dom i kochaną żonę,
z tych zaś, które hodujesz, drzewek nie pójdzie z tobą,
panem krótkochwilowym,
żadne, oprócz obrzydłych cyprysów¹³.
Ten twój Cekub¹⁴, którego mnogie ci klucze strzegą,
mędrszy dziedzic wypije; sławnym tym winem, raczej
uczty kapłanów godnym,
będzie swoje posadzki oblewał!

Śmierć

Alkohol

¹³oprócz obrzydłych cyprysów — tj. oprócz roślin sadzonych na cmentarzach. [przypis edytorski]

¹⁴cekub — gatunek wina. [przypis edytorski]

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/do-postumiusa/>

Tekst opracowany na podstawie: Horatius Flaccus, Quintus (65-8 a. C.), Horacego ody, epody, satyry i listy, tłum. Motty, Marceli (1818-1898), Poznań 1896

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Kopec-Gryz, Marcin Koziej, Marta Niedziałkowska, Paweł Kozioł.

Okładka na podstawie: Tim Simpson@Flickr, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Dołącz do Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: szczegóły na stronie Fundacji.